

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

Qo‘l yozma huquqida

UDK: 338:6T1(575.1)

ABDURAXMANOVA MUQADDAS TOXTASINOVNA

TEMIR YO‘L TRANSPORTI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING
TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH
(“O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ misolida)

08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti

Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan

DISSERTATSIYA

Ilmiy rahbar:
iqtisodiyot fanlari doktori,
dotsent Kasimov A.A

TOSHKENT-2025

MUNDARIJA

KIRISH.....	3
I BOB. TRANSPORT TARMOG‘INI TASHKILY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-AMALIY ASOSLARI.....	12
1.1 Transport tizimini rivojlanishining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi nazariy asoslari.....	12
1.2 Temir yo‘l transportining o‘ziga xos xususiyatlari va uning rivojlanishiga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar.....	26
1.3 Temir yo‘l transportida “yashil” texnologiyalar va ekologik innovatsiyalarni joriy etishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari... <i>Birinchi bob bo‘yicha xulosalar.....</i>	42 53
II BOB. “O‘ZBEKISTON TEMIR YO‘LLARI” AJ FAOLIYATIDA IQTISODIY MEXANIZMNING AMALDAGI HOLATI VA TAHLILI.....	55
2.1 Temir yo‘l transporti iqtisodiy faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari tahlili.....	55
2.2 Temir yo‘l transportining ekologik-iqtisodiy xavfsizligini baholash.....	70
2.3 Temir yo‘l sohasida ekologik-iqtisodiy xavflarni kamaytirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi..... <i>Ikkinchi bob bo‘yicha xulosalar.....</i>	82 95
III BOB TEMIR YO‘L TRANSPORTINI RIVOJLANTIRISH-NING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI.....	97
3.1 “Yashil temir yo‘l” konsepsiyasi asosida tashkiliy-iqtisodiy mexanizmni takomillashtirish yo‘nalishlari.....	97
3.2 Temir yo‘l transportini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmini takomillashtirish yo‘nalishlari..... <i>Uchinchi bob bo‘yicha xulosalar.....</i>	110 121
XULOSA.....	122
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.....	126
ILOVALAR.....	142